

Для
колег-вчителів
та дбайливих
батьків

Стали букви у рядок
І помчалися в садок .
Хто ж у них за ватажка ?
Ну , звичайно ж , буква **А** .

Наша мама цілу нічку
Заспокоює сестричку .
Колискову їй співа :
- А – а – а .
Мабуть , більше ніж сестричка
Колисанки я люблю ,
Бо вона не стулить вічки ,
А – я сплю .

Цю букву знають всі на світі,
Вона найперша в алфавіті,
Весела, гарна й голосна,
І найскромніша буква **А**!

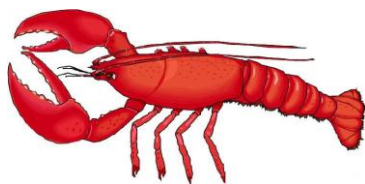
Загадки

Упіймав Андрійко жуку
І злякався : - Ну й страшна !
Втік , вигукуючи звуки ,
А які – вгадайте ? А – а – а – а !!!

Запитав комар шуліку :
- Де дістати можна ліки ?
- Цей будинок недалеко називається ... (аптека)

Знайди помилку

Рік пішов гуляти в сад
Не дійшов , бо повз назад .

Скоромовка

Агрус, агрус,
Агрусина -
Як зелена намистина.
Агрус коле,
Як зривати, -
Швидше
Мамі помагати!
Агрус, агрус,
Агрусинки -
Вже нарвали
Півкорзинки.

Згадаймо казку

Добрий лікар Айболить!

Він під деревом сидить.

Приходь до нього лікуватися

І корова, і вовчиця,

І жучок, і черв'ячок,

І ведмедиця!

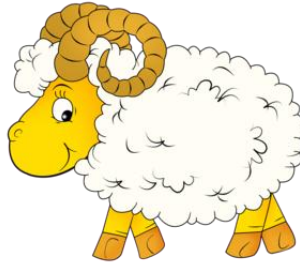
Вилікує всіх

Добрий лікар Айболить!

(Корній Чуковський «Айболить»)

Цілий день біля воріт
Вчить баранчик алфавіт .
Добре вимучив себе
Та завчив лиш букву **Бе** .

Б

Загадки

Всіх уранці підіймає
Хоч ні рук , ні ніг не має ... (*будильник*)

Роками сусіди оці
Живуть у ставку і в ріці .
Занадто крикливі одні (*жаби*)
А другі – якраз мовчазні . (*риби*)

Знайди помилку

Лисичка знає назубок
Смачненьку казку «Коло**со**к»

Скормовки

Бурі бобри брід перебрели,
Забули бобри забрати торби.

Бабин біб розцвів у дощ.
Буде бабі біб у борщ.

Біля саду, біля броду,
Бабин виораний город.
Барабанять по городу
Бараболя та горох.

Згадаймо казку

От хлопець виріс і надумав піти в самостійне життя. Тож прийшов до батька і каже:
— Я вже дорослий, піду в самостійне життя, щастя-долю буду шукати.
Засмутився старий, вирішив умовити хлопця не робити поквапливих кроків. Та все марно,
син стояв на своєму. Тоді батько поблагословив його у далеку дорогу і дав таку пораду:
— Якщо хочеш свій вік прожити щасливим і в достатку, то послухай моєї поради: живи так,
щоб ти мав у кожному селі хату, на кожен день нові чоботи і щоби щоранку всі люди тобі
кланялися. («*Батьківські поради*»)

Привітались на шосе
Буква І та буква З.
Де ж вони? Ну й дива:
З двох з'явилася одна.
Їй дали ім'я нове — буква Ве!

В

Загадка

Літає часто він довкола
Дерев чимало поламав ,
Але ніде ніхто ніколи
Його не бачив , не тримав... (вітер)

Знайди помилку

Соловей затьохкав швидко
Як побачив гарну клітку

Скороговки

Вовк-вовцюг вівцю волік.
Вова вовку вила в бік.
Як завив же вовк-вовцюг,
Миттю випустив вівцю.

Взимку вітер вовком виє ,
Всіх лякає вітровієм .
Ти не вий , не вий , вітрисько ,
До весни вже зовсім близько .

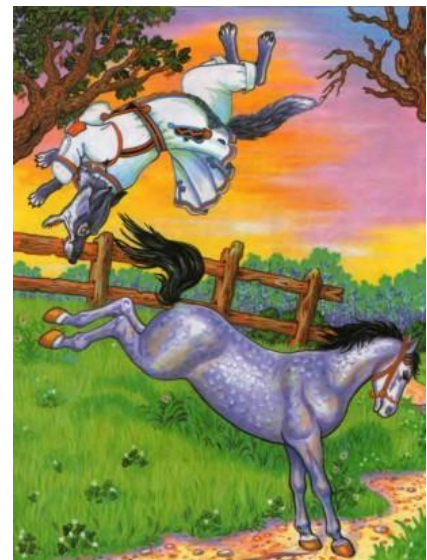

Ворона сороці намисто купила,
В намисті сорока намистинки лічила.

Згадаймо казку

Жив-був вовк. Старий він став і слабий. А їсти ж треба!.. Пішов він їжу шукати. Блукав собі, блукав та бачить — на поляні кобила пасеться. Зібрав останні сили старий розбійник і каже люто:

— Я тебе з'їм, кобило! («Вовк та кобила»)

Похваливсь гарбуз м'ячу
- Як захочу – полечу
І захекав наче міх
Та піднятися не зміг .
- Я літати ще навчусь
А от зараз – покочусь .
Весь надувся він і – трісь !
На шматочки розлетівсь .
Намотай собі на вус
Не хвалися як гарбуз .

Загадки

- Коли ішла я , Гено , в сад ,
То з неба падав виноград .
- Ти помилилась , - каже брат
То , Галю , падав з неба ... (*град*) .

Крила в птахи не з пір'їн ,
А з паперу . І новин
Він щодня на диво-крилах
Їх розносить по квартирах ...(*газета*)

Хто весь час говорить так :
- Втік !
- Так !
- Втік !
- Так ! ... (*годинник*)

Скороговорка

Горох у городі виріс небувалий
Горобці город пограбували.

Згадаймо казку

Жила собі в одному селі бідна й добра дівчинка. Мала вона тільки матір, і от прийшов такий день, коли в них зовсім не стало хліба. Пішла дівчинка до лісу назбирати ягід і зустріла там бабусю. Та бабуся подарувала дівчинці горщик. Досить було сказати:
— Горщику, вари! — і він варив смачну, солодку; пшоняну кашу. А коли скажеш:
— Горщику, не вари! — він враз переставав варити. («Горщик каші»)

Що за ґвалт зчинився
На подвір'ї зранку ?
Загубила ґудзик
Ғава біля ґанку ,
З дерева за нею
Ғедзь спостерігав
І порадив ґаві
Не ловити ґав .

Загадка

Завітайте до крамнички!
Персні, ґудзики і стрічки –
Пропонує всім оздобити
Господиня довгодзьоба... (Ғава)

Знайди помилку

Кинула шишку на мене зозуля
В мене на лобі з'явилася куля .

Скороговорка

Ғава ґаву запитала:
- Ти на ґанок не літала?
- Не літала я на ґанок,
То й проґавила сніданок.

Згадаймо казку

Жив на узліссі дрімучого лісу бідний дроворуб
зі своєю дружиною та двома дітьми; хлопчика
звали Гензель, а дівчинку — Гретель. Жив
дроворуб впроголодь; ось настала одного разу
в тій землі така дорожнеча, що не на що було
йому купити навіть хліба на прожиття. («Гензель і Гретель» Брати Грімм)

З ліжка Ясочка зіскакує
До батьків гукає : - Дякую !
Потім з'ївши свій сніданок
Проказала : - Добрий ранок !

Загадки

Найбільша ріка України
Крізь Київ до моря пливе
Не зникне вона , не загине
Допоки народ мій живе ... (Дніпро)

В небі вітер-пастух отари
Заганяє в тісні кошари
І з овець тче нитки шовкові
На сади , на поля , на діброви ... (дош)

Знайди помилку

Наш Данило лісоруб
Він спилив старезний чуб .

Скоромовка

Дрова рубали два дроворуби
Насилу зрубали старезного дуба .

Згадаймо казку

Жила якось одна жінка. Вона дуже хотіла мати малесеньку дитинку, тільки не знала, де її взяти. От вона й пішла до старої чаклунки і сказала їй:
- Мені так хочеться мати маленьку дитинку. Чи ти не скажеш, де мені її взяти?
- О! Цьому можна допомогти! — мовила чаклунка.- Ось тобі зерно ячменю. Воно зовсім не таке, як ті, що ростуть на селянських полях або йдуть на корм курям. Поклади його в квітковий горщик, тоді побачиш, що буде!
- Спасибі тобі! — сказала жінка, дала чаклунці грошей і пішла додому.

Дома посадила ячмінне зерно, і одразу ж з нього виросла велика чудова квітка, схожа на тюльпан, але пелюстки були ще міцно стулені, як у пуп'янка. («Дюймовочка»)

Електрику містам і селам
Електростанції дають.
Колгоспники гуртом веселим
На елеватор хліб везуть.

Е

Загадки

Як прийде ніч в оселю,
Не свічечка горить:
Я сонечко веселе
Засвічую умить.
На радість всій малечі
Його під кожен дах
Стовпів могутні плечі
Приносять у дротах... (*Електрика*)

Дуже люблять всі діти його.
Бо смачне і солодке воно.
І у ротику тане само.
Здогадалися?
Це... (*ескімо.*)

Знайди помилку

Кр~~и~~мом натерлися ми на Дніпрі
І не страшні нам тепер комарі .

Скороговорка

Небом зоряну карету
Мчать не коні, а ракети.
У кареті на кларнеті
Грає місяць у кашкеті.

Згадаймо казку

Одного разу маленька собачка забрела далеко в гори. Похмурі, голі скелі, що нависали над вузьенькою стежкою. Стало холодно і темно. Песик уже не раз чула від господаря, як високі й суворі гори, скільки сміливих людей загинуло під обвалами і на дні проваль, і тому не дивно, що зараз на душі в нього було неспокійно. Але вона вважала себе хороброю і, не бажаючи показати свою боягузтво, зібралася з духом і кілька разів тявкнула. (*«Ехо». Китайська казка*)

Єноти вивели гуляти
Своє єдине дитинча.
За їх сім'єю вовк зубатий
Єхидно стежить з-за куща.

Єва малює , Єва співає ,
Єва танцює і вишиває ,
Страви готує , сестру годує ,
Підлогу миє – все Єва вміє .

Загадки

Смужка темна, хвіст пухнатий,
Любить їжу полоскати
Перед тим, як з'їсти має.
Ну і хто його впізнає?...(*Єнот*)

Він із казки, він із пісні,
В нього зубки як залізні.
Капустину він гризе
Зветься звір на букву Зе...(З*аєць*)

- Скільки чашок ти обмив ?
Запитала мама Гриця .
- Пять .
- А скільки їх розбив ?
- Це – велика ...(*таємниця*)
-

Скоромовка

Жук над колоском кружляє :
— Хто з нас довші вуса має?

Жуки дзижчать в садочку літом,
По стежці жабка — плиг та плиг!
Жоржини квітнуть жовтим цвітом,
Кружляють бджоли біля них.

Ж

Загадка

Довжелезну маю шию
І на сонці ріжки грію.
Я спокійну маю вдачу, з висоти усіх я бачу...(*Жираф*)

Знайди помилку

У зеленому жакеті
Галасує в очереті.
Хоч і плавати мастак,
І не риба, і не рак.
Хто ж там біля граба ?
Ну , звичайно ж , баба

Просо висівав Микита
Та чомусь вродило сито .

Скоромовки

Дзижчить над житом жвавий жук,
Бо жовтий він вдягнув кожух.

Жовтий жук купив жилет,
Джемпер, джинси та жакет.

Згадаймо казку

«...Були собі журавель та лисичка. Ото й зустрілися якось у лісі. Журавель каже:.. «Прийми мене, лисичко, на зимівлю, то я тебе навчу літати...» (*«Лисичка та Журавель.»*)

Збоку , знизу і згори
Схожа зе на цифру три .
Є три зуби в букви зе
Ними все вона гризе .

Зима морозяна надворі,
Замети білі на землі.
Зоріють в небі ясні зорі.
Заснули зайчики малі.

Загадки

Зима побілила поля і ліси,
Алеї і парки, гаї і сади.
Йому ж дарувала біленький кожух,
В який загорнувся від п'яток до вух.
Ні вовку, ні лису хвалитись не став –
На снігу лишився лиш слід, де стрибав...(Зайчик)

Повен хлівець білих овець...(Зуби)

Знайди помилку

Я вночі забравсь на гірку ,
Щоб побачить в небі **д**ірку .

Ка**ж**ан клекоче на вогні
В нім кашка вариться мені .

Скоромовки

Зупинився на зрубі зубр,
Задивився зубр на зруб.

Зажурився заєць-тато —
Знов пустують зайченята.
Злий, зухвалий лис близенько,
— Зайченята, в дім хутенько!

Згадаймо казку

У Криму жив багатий і шанований усіма ногаец. Одного разу прийшла йому в голову думка: "У тутешньому краю, правда, я користуюся славою і повагою, але за його межами мене зовсім не знають. Не поїхати мені на чужину людей подивитися і себе показати? Нехай і в чужих краях рознесеться про мене слава!". («За зло плати добром» Адигейська народна казка)

Дивись, який новий годинник
Висить на стінці нині в нас.
Усі години та хвилини
Ми вивчили, щоб знати час.

И

Загадки

Загадку має
Ця буква казкова:
Не починає
Жодного слова! (Буква И)

Два братики вусатики,
В обох жовтенькі сорочки;
Стоять у кутку два братики,
Повисували язички... (Черевички)

Знайди помилку

Ми з братом (лісником від роду)
Пиляєм палкою колоду .

Скормовка

Лили, лили,
Пили, пили.
Лили, діти.
Пили, квіти.
Виростали квіти.
Виростали й діти.

И

- Ей , хлопчику !
- Я не хлопчик .
- Ей , стовпчику !
- Я не стовпчик .
- Хто ж ти ?
- Буква І
- Що ж в тебе на голові ? Шапка ?
- Ні , крапка .

Загадки

У пароплава на борту
Я висну в будь-яку погоду ,
А тільки з'явимось в порту –
Я першим кидаюсь у воду ...(*Якір*)

- Що ти , донечко , шепочеш ?
- І чому це ти не спиш ?
- Я , матусю , спати хочу ,
Але треба вивчить(*вірш*)

Знайди помилку

Котику-мурчику не повезло
Булка від нього сховалась в дупло .

Скормовка

І без ї не ступить кроку
Поміж ними чвар нема .
І до ї моргає оком ,
Ї у відповідь – двома .

Згадаймо казку

У деякому царстві, у деякій державі жили-
були старий та стара, і було в них три сини.
Молодшого звали Іван. Жили вони - не
лінувалися, цілий день працювали, ріллю
орали та хліб засівали.
(«Іван - селянський син і чудо-юдо»
Російська казка)

Їжак покликав їсти й пити
Своїх маляток — їжачків.
Та не схотіли їсти діти,—
Він їхню їжу сам поїв!

Загадки

Годівницю ми зробили,
Щоб пташкам допомогти,
Адже взимку не під силу
Їм під снігом корм знайти.
Прилітають друзі славні
До пташиної... (їдальні)

Красивий щедрий, рідний край
І мова наша — солов'їна.
Люби, шануй, оберігай
Усе, що зветься... (Україна)

Знайди помилку

Охав автобус, віз пасажирів
Вчених пташок, дресированих
звірів.

Скороговка

Їде віз по дорозі,
їздовий спить на возі,
їжачок згорнувся в клубок,
І заскочив на візок.

Згадаймо казку

Жив собі їжак. Одного разу вийшов
він з хати, подивився, що робиться
навкруги. Стоїть і каже до себе:
— Піду я у поле, подивлюся, як моя
морква і буряки.

Їде і пісню співає. Коли виходить із куща заєць. Він дивився, як у нього капуста у полі, чи
велика виросла. Каже їжак:

— Хто прудкий, той уже і на ниві.

А заєць йому:

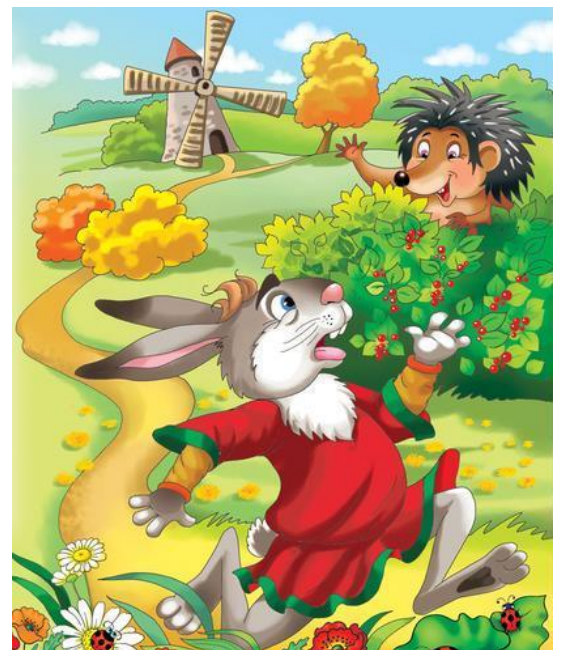
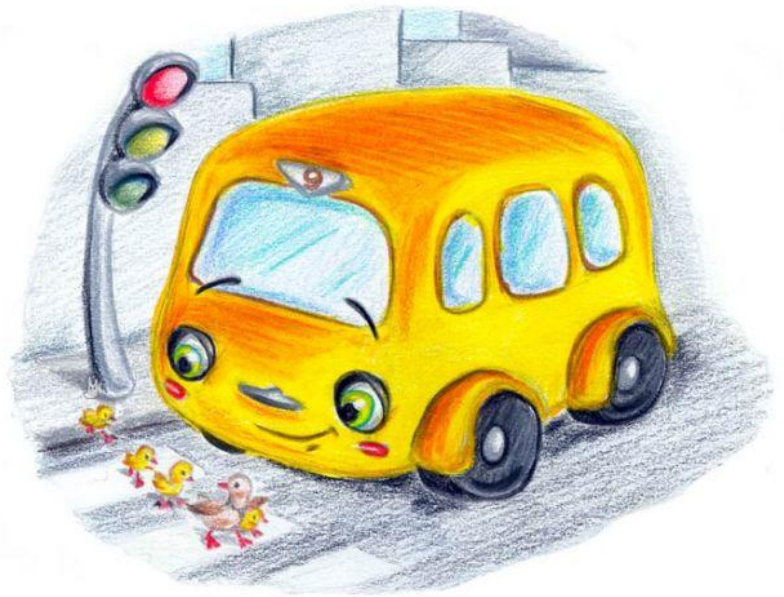
— А ти все ж кривуляєш, криволапку!

Їжак і каже йому:

— Ти з мене смієшся? А хочеш зо мною позмагатися!

Давай навипередки? Побачимо, хто кого пережене!

(«Їжак та заєць» Українська казка)

Акрівірш

Його зловив я на гачок
Оглянув зблизька переможно
Рибина з гострих колючок
Жаль , доторкнутися не можна .

Загадки

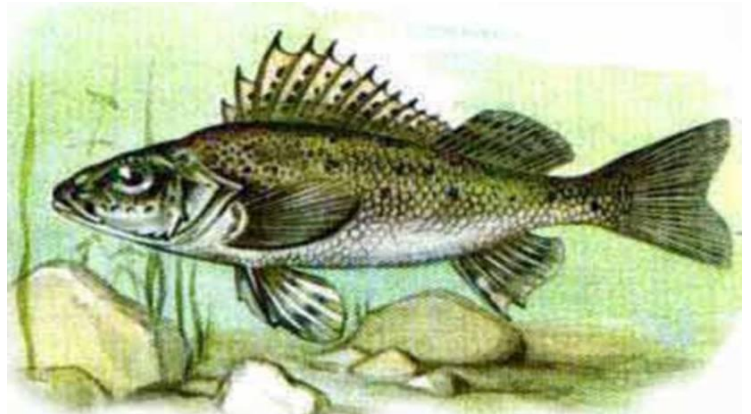
Жвавий кравчик із луски
Шиє сукні й піджаки.
Мовить лящ: - Кравець блискучий,
Тільки надто вже колючий! (Йорж)

Невеличка , скромна пташка
З нею стрітись дуже важко .
Та чарує всіх людей
Гарним співом ... (соловей)

Знайди помилку

Витяг я **к**оржа з води ,
Корж колючий – відійди .

й

Вранці півник в курнику
Будить всіх : Ку-ку-рі-ку !
Прокидайтеся , курчата ,
Будем букву Ка вивчати .

К

Загадки

У вінку зеленолистім,
у червоному намисті
Видивляється у воду
на свою хорошу вроду...(*Калина*.)

Сидить баба на грядках,
вся закутана в хустках...(*Капуста*)

Знайди помилку

Риба кит живе у морі.
Піт у хаті та в коморі.
Кит у морі спить вночі.
Піт ночує на печі.

Скормовки

Кіт котові каже: "Коте,
до комори кадуб вкотим.
В кадуб вкинеш капустину,
Кілька китичок калини".

Кажан каже кажаниську:
- Не кружляй занадто низько.
Кажани ми - миші-птиці
Й до вподоби кожній киці.

Згадаймо казку

От одного разу пішла жінка на річку прати, коли ж котиться
горошинка по дорозі... Жінка взяла горошинку та й із'їла.
Згодом народився в неї син. Назвали його ...
(«*Котигорошко*»)

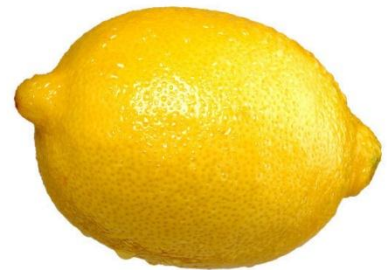
У росі, немов намисто,
Під вікном у нас любисток.
Цей любисток мама любить,
Бо його садила Люба.
І садила, й доглядала,
Із відерця поливала.

Загадки

Які ноги заввишки,
Такий ніс завдовжки,
Хату на хаті має,
Жабам рахунок має... (Лелека)

Я кислий був зелений.
Дозрів — і пожовтів.
З жарких країн, малята,
До чаю прилетів!
Хоч кислий я, малята,
Зі мною чай смачніш.
Додам я аромату —
І станеш здоровіш... (Лимон)

Знайди помилку

Сильний лев, але улітку
Він не зміг зламати **к**вітку.

Пригріло сонечко як слід
І на Дніпрі розстанув **д**ід.

Скормовка

Лиска гладить лисеня,
А лосиха — лосеня.
Лев ласкаво лапою
Левеня поляпує.

Згадаймо казку

Був собі Вовчик-братик і Лисичка-сестричка. І задумали вони взятися чесно працювати. Винайшли собі нивку поля змовилися посадити на ній картоплю. Вранці-рано вибралися обоє до роботи — ямки робити та картоплю садити. Дома поснідали, що у них було, а щоб опівдні не бігати додому, взяли відразу з собою обід і полуденок: глечик меду і кошик паляниць. Поклали страву між корчі, а самі взялися до роботи. («Лисичка-кума»)

Великі мурах грали у шахи ,
Маленькі мурашки грали у шашки .

Загадки

На квітку квітка сіла,
Знялась... і полетіла...(Метелик)

М

Сидить дівчина в коморі,
А коса її надворі...(Морква)

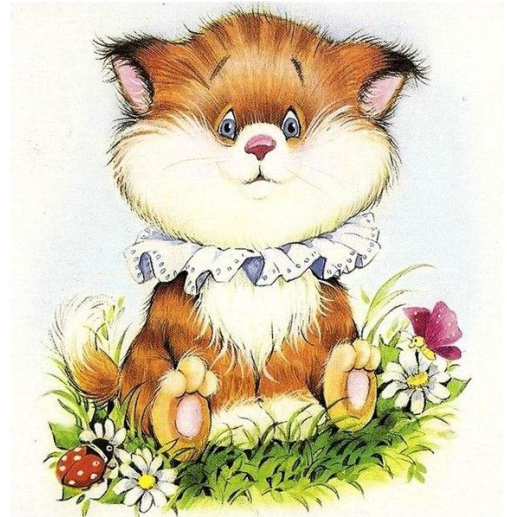
Знайди помилку

Мені мама до сніданку подає солодку банку .

Скоромовки

Мавпенятко мовить: «Мамо,
Масла, моркви, маку мало.
Миска, мамочко, мілка,
Мало містить молока».

Мурлико муркоче,
Морозива хоче.
Мурлико руденький,
Замерзнеш, дурненький.

Згадаймо казку

Було собі два брати — один убогий, а другий багатий. От багатий колись ізласкавився над бідним, що не має той ні ложки молока дітям, та й дав йому дійну корову, каже:

— Потроху відробиш мені за неї.

Ну, бідний брат відробляв потроху, а далі тому багачеві шкода стало корови, він і каже вбогому братові:

— Віддай мені корову назад! Той каже:

— Брате! Я ж тобі за неї відробив!

— Що ти там відробив,— як кіт наплакав тієї роботи було, а то таки корова! Віддай!
Бідному жалко стало своєї праці, не схотів віддати. Пішли вони позиватися до пана.
(«Мудра дівчина»)

Н

Дві палички-лічилочки гуляли у саду
Аж тут зламалась гілочка
- Рятуйте, бо впаду!
Летіла і кружляла хапаючись за клен
Між паличками впала і вийшла буква еН.

Загадки

Є у голочки подружка,
що прив'язана до вушка.
Слід у слід за нею ходить,
візеруночки виводить...*(Нитка)*

Сопе, хропе, часом чхає,
Сюди-туди зазирає,
На морозі замерзає,
Бо одежини не має...*(Ніс)*

Знайди помилку

Мишкам хвалилась бабуся стара
- Кіт не страшний – в нас глибока **г**ора.

Скороговорка

Наталя носила намисто на шиї
А плаття до нього матуся пошила

Згадаймо казку

Зосталося три брати сиротами — ні батька, ні неньки. І дома нема нічого — ні хазяйства, ні хати. Ото й пішли вони всі втрьох найматися. Аж іде дід старий-старий, борода біла.

— Куди це ви, дітки, йдете?

А вони кажуть:

— Найматися.

— Хіба в вас свого хазяйства нема?

— Нема, — кажуть. — Якби до доброго чоловіка в найми попасти, то ми б йому по правді робили, по щирості слухалися і за рідного батька його мали б.

Тоді дід і каже:

— Добре! Коли так, то будьте ви мені сини, а я вам батько. Слухайтеся мене, то я з вас людей пороблю, навчу, як жити, з правдою не розминаючись. (*«Названий батько»*)

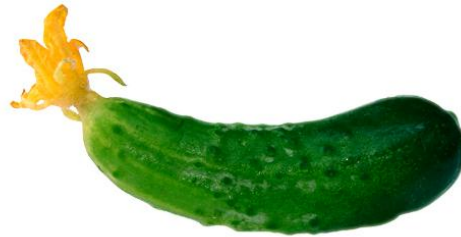

Оленка велика
Й Оленка маленька
Ходили по лісу
Збирати опеньки.
Маленька Оленка
Маленькі збирала,
Велика ж — великі,
І в кошики клали.

Загадки

Що у нашому городі
Стає першим у пригоді?
Виростає щодоби,
Як у лісі ті гриби?...(*Огірок*)

Що то за коні в гаю на припоні :
Довгасті , голчасті , зеленої масті .
Нікого не возять ,
Тільки солі просять ... (*огірки*)

Знайди помилку

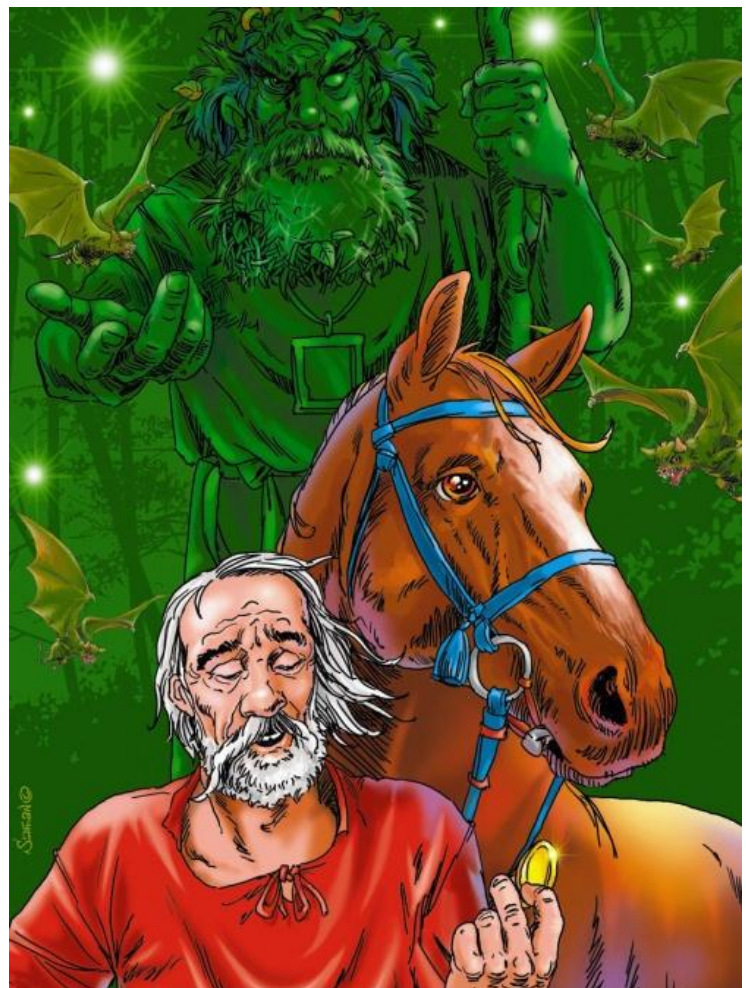
З неба падав білий сніг
Він засипав наш пиріг .

Скороговка

Овсій,
Овес
Сій!
Овсій
День увесь
Сіяв овес!

Згадаймо казку

— Поведу, — каже, — вражого сина ледащо
у інше царство; де найму, то найму, може,
він відтіля не втече. — Взяв його і повів.
Йдуть та йдуть, чи довго, чи недовго, аж
увійшли у такий темний ліс, що тільки небо
та земля. Увійодять у ліс, притомилися
трохи; а там над стежкою стоїть обгорілий
пеньок; батько й каже:
— Притомився я, сяду, одпочину трохи.
От сідає на пеньок та:
— Ох! Як же я втомився! — каже.
Тільки це сказав, аж з того пенька — де не
взявся — вилазить такий маленький дідок,
сам зморщений, а борода зелена аж по
коліна. («Ох!»)

П

Гарні хлопці-молодці
Закопали два стовпці.
Третій їм допомагав —
Перекладину поклав.
Втіха нашій дітворі:
Буква «пе» вже у дворі.

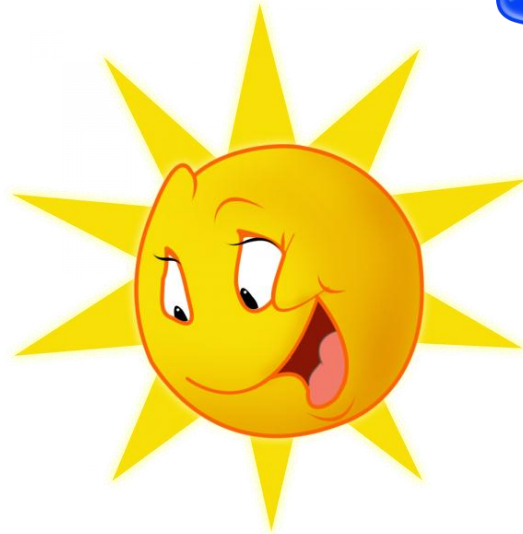
Загадки

Згорнеш – клинець,
Розгорнеш – млинець...(*Парасоля*)

Іде лісом –
Не шелестить.
Іде водою –
Не плюскотить...(*Проміння сонця*)

Знайди помилку

Ми лягли на гарячий **лі**сок
І п'ємо прохолодний квасок .

Скормовка

Півень півневі співав:
«Я сьогодні рано встав!»
Потім вилетів на пліт —
Заспівав на цілий світ:
«Я співати так люблю,
Що ніколи не просплю!»

Згадаймо казку

У одного чоловіка був кіт старий, що вже не здужав і мишей ловити. От хазяїн його взяв та й вивіз у ліс, думає: «Нащо він мені здався, тільки дурно буду годувати, — нехай лучче в лісі ходить».

Покинув його й сам поїхав.

Коли це приходить до кота лисичка та й питає його:

— Що ти таке?

А він каже:

— Я — пан Коцький. («Пан Коцький»)

Р

Я носила воду із річки,
Поливала наші порічки.
Розцвітали кущики рясно,
Поспівали ягоди вчасно.

Загадки

На дні річному проживаю,
Я небезпечні клешні маю,
Довгі вуса, чорні очі,
А вперед іти не хочу! (*Рак*)

Має хвіст, та не літає,
має рот — не розмовляє.
Можеш вудкою спіймати
і загадку відгадати. (*Риба*)

Виводить букви і слова
Усім потрібна штучка.
В руці виблискує здаля
Зручна учнівська ... (*Ручка*)

Знайди помилку

Я на сонце дуже схожа —
Золотиста, ніжна, гожа.
Рано-вранці розквітаю.
Білим цвітом серед гаю,
здогадатися не важко
Що ця квіточка **комашка**

Де з'являється **бан**ан ,
Там щезає вмить бур'ян .

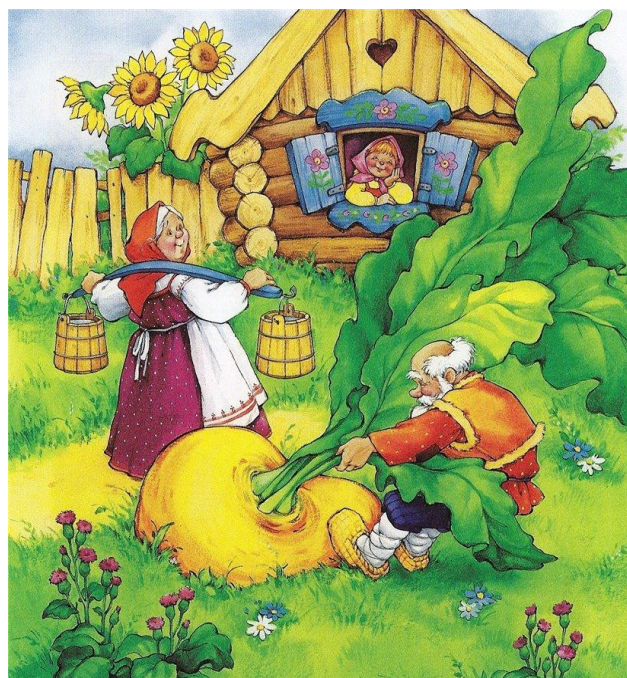
В кип'яток потрапив **бак** —
Став червоний наче мак .

Скоромовка

Рома робить
Раму.
Рома кличе
Маму:
— Подивися,
Мамо,
Яка гарна
Рама!

Згадаймо казку

Був собі дід Андрушка, а в нього баба Марушка, а в баби дочечка Мінка, а в дочки собачка Хвінка, а в собачки товаришка — киця Варварка, а в киці вихованка — мишка Сіроманка. («*Ріпка*»)

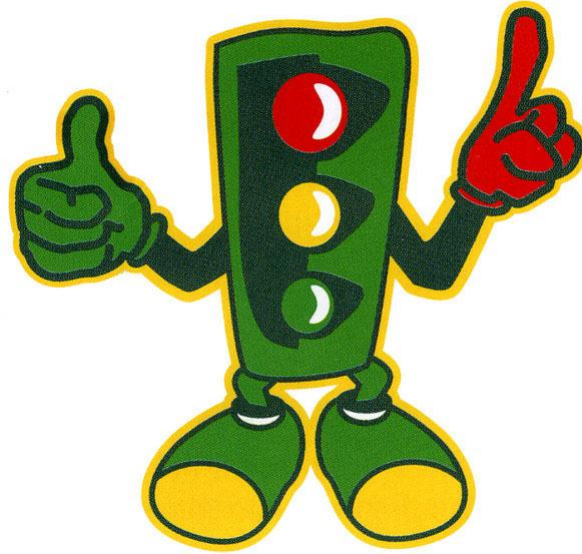

На долину випав сніг,
А в долині — сіна стіг,
А на сіні — пиріжок
На снідання для пташок.
Його Слава залишив,
Як по сіно приїздив.

Загадки

Як переходиш вулицю,
То завжди зупинись,
І перш за все з увагою
На мене подивись.
Я шлях вкажу надійний,
Де небезпек нема,
Триколірові очі
Я маю не дарма... (Світлофор)

Ой котилось коло,
Коло — покотьоло,
Всіх ласкаво гріло,
Цілий день світило,
А під вечір коло
Дуже натомилось —
Спати покотилось
Ген за видноколо... (Сонце)

Знайди помилку

Чи то жовта,
Чи то синя
Соковита господиня.
Чи то сонце,
Чи то злива —
Пригостить нас влітку **з**лива

Я нагострив ко**з**у нову
І заходивсь косить траву .

Скормовка

Сіло сонце на сосну,
Сонно мовило: «Засну!»
Сосни сонечко гойдали,
Сосни сонечко благали:
- Сонце, сонечко, не треба,
Стане темно нам без тебе.

Згадаймо казку

В одного чоловіка був собака Сірко —
тяжко старий. Хазяїн бачить, що з нього
нічого не буде, що він до хазяйства
нездатний, і прогнав його від себе. Цей
Сірко никає по полю; коли це приходить до
нього вовк та й питає: «Чого ти тут ходиш?»
Сірко йому:
— Що ж, брате, прогнав мене хазяїн, а я і
ходжу тут.

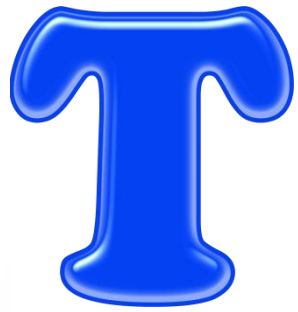
Тоді вовк йому каже:

— А зробить так, щоб тебе хазяїн ізнов прийняв до себе?

Сірко відповідає:

— Зроби, голубчику; я вже таки чимсь тобі віддячу. («Сірко»)

Через місто мчить трамвай
Я кричу йому : - Стривай !
Підвези до телеграфу –
Телеграму дам жирафу .
Подзвоню по телефону
Тигру , страусу й пітону .
І сказав мені трамвай :
- Ти одно не забувай
І це мають знати всі :
Я – трамвай , а не таксі !

Загадка

Хоч і відстань розділяє,
Він нас з друзями з'єднає.
Щоб могли порозмовляти
І про все на світі знати. (Телефон)

Знайди помилку

Я іменини відзначаю :
З'їв **порт** і випив чашку чаю .

Скороговорка

Туман в траві стеріг отару,
Не дасть отару на поталу.

Згадаймо казку

Жили собі дід та баба. Вже й старі стали, а дітей нема. Журяться дід та баба: «Хто нашої й смерті догляне, що в нас дітей нема?» От баба й просить діда:

— Поїдь, діду, в ліс, вирубай там мені деревинку, та зробимо колисочку, то я положу деревинку в

колисочку та й буду колихати; от буде мені хоч забавка! («Телесик»)

- Скажи , горобчику , чому
Ти так боїшся букву у ?
- Тобі зізнаюся я , татку ,
Ця буква схожа на рогатку .

Загадки

Якщо вчасно засівати,
нивку вправно доглядати,
восени лишень встигай
весь зібрати ... (урожай).

Стоїть завод у полі
Який ? А це секрет .
Працюють в ньому бджоли –
Виготовляють мед ... (вулик)

Знайди помилку

Річку Гриць в дітей не просить ,
Бо свою в портфелі носить .

Скороговка

Усміхалася Устинка:
— Я — маленька українка,
Я удосвіта вставала
Та узи вишивала.
Уквітчала я хустинку
Цвітом маку та барвінку.

Згадаймо казку

Жив-був цар по імені Троян. У нього
були козячі вуха. Цирульники приходили
по черзі голити його, але хто з них не
приходив, додому вже не повертався.
Як поголить цирульник царя Трояна, той і
питає його:

- Що ти в мене помітив?

А той відповідає:

Козячі вуха.

Ну, тут йому й кінець.

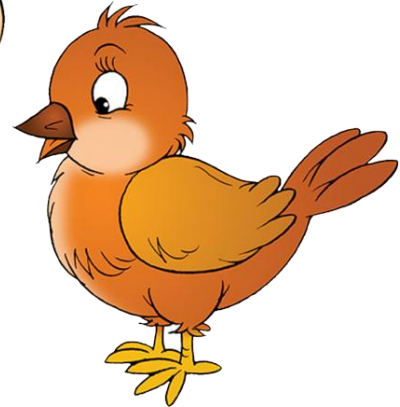
Так дійшла черга ще до одного цирульника, але він прикинувся хворим і замість себе послав
помічника. Цар запитав:

- Чому не прийшов сам господар?

А помічник відповідає:

- Захворів.

(«У царя Трояна козячі уші!» Сербська казка)

Гафійка й Федь із мамою
Прийшли до зоопарку,
Там зебру бачили із ламою,
Фламінго і цесарку,
Жирафів двох із Африки,
І дрохву, й козенятко,
І фазана з фазанкою,
Й манюне фазанятко.

Загадка

Гру цю люблять всі на світі
І батьки, і їхні діти.
М'яч, удар і крики: «гол!»
Пречудова гра ...(*футбол*)

Знайди помилку

В зоопарку, наче пан,
Походжає птах **с**азан.

Скормовки

Фірма ферму будувала.
Фірмі фарби було мало.

Фаетон **ф**азан купив —
В **ф**ілармонію спішив:
— В задоволення мені
Звуки **ф**лейти чарівні,
І **ф**агота, й саксо**ф**она,
Скрипки, ар**ф**и, ксило**ф**она.

Згадаймо казку

Скаче сито по полях,
А корито по лугах.
За лопатою мітла
Вздвж по вулиці пішла.
А сокири, сокири
Так і сиплються згори.
Ізлякалася коза,
Затремтіла, як лоза:
— Що там сталось? Що за знак?
Не збагну собі ніяк! («*Федорине горе*»)

Що за буква таємнича ?
Не смішна вона , здається .
Хто ж її повторить двічі
Той одразу засміється .

Х

Загадки

З дитинства годує і поїть слона
Працює невтомно , мов робот .
Тут відповідь правильна тільки одна
Це довгий у слоника ...(*хобот*)

Народився із землі ,
Зарум'янивсь на вогні
І з'явився на столі
До борщу тобі й мені ...(*хліб*)

Знайди помилку

Я вдягнув новий салат ,
А він виявивсь до п'ят .

Скормовка

Ходить хуга-завірюха,
Холодом хапа за вуха.
Хизувалась хуртовина:
— Пухова моя перина.
А хурделиця хатину
Загорнула у хустину.

Згадаймо казку

Півень, тріпочучи крилами, злетів на пліт і почав на все горло кукурікати. З сусіднього лісочка підкралася лисичка.

— День добрий! — гукнула вона. — Почула, як ти гарно кукурікаєш. Чудовий у тебе голос. Тільки не знаю, чи вмієш ти так співати, як співав твій батько.

— А як же співав мій батько?

— Він на одній нозі ходив по плоту і, заплющивши одне око, так гарно кукурікав, що й ну...
(«Хитрий півень»)

- Хто це ?
- Цапок .
- Що це ?
- Ціпок .
- А це ?
- Яйце .
- А ти ?
- Буква Це !

Ц

Загадки

Сидить Марушка в семи кожушках.
Хто її роздягає, той сльози проливає. (Цибуля)

В спеку песику і киці
Гриць приніс води з криниці ,
Ті побігли : ну й біда !
З миски зникла вся вода !
Хто це воду випив ? Хто це ?
Здогадались , дітки ... (сонце)

Знайди помилку

Я зубам зробив зарядку –
З'ївши білу шоколадку .

Скоромовка

Цвіркотів малий цвіркун —
Працьовитий цокотун
Про такий чарівний світ:
Про цілющий липи цвіт,
Про цитрини та цукерку,
І водицю у цеберку.

Згадаймо казку

Старший стрельнув — загула стріла попід небесами та й упала аж у іншому царстві, у царя в садочку. Царівна на той час по саду проходжувалася, підняла стрілку, любиться. («Царівна жаба»)

Ч

Чаплі, Чайки і Чижі,
Між собою не Чужі!
Бо ім'я їх, кожен знає –
Буква «Че» розпочинає.
Чайник, Червень,, Чарівник,
Чиж, Черешня і Часник.
Чуб, Чебрець - слова Чудові
В українській, нашій мові!
Щоб її Чудово знати,
Букву «Ч» вже Час вивчати!

Загадки

Є у блюдечка подружка,
що одне лиш має вушко.
Можеш кралу цю зустріти,
як захочеш чай попиту. (Чашка)

Ноги довгі, мов жердини,
Чванькувата ця пташина,
Нові чоботи убрала,
По болоту почваланала. (Чапля)

Знайди помилку

За столом ти не скучай -
пий смачний солодкий **гай**

Скороговки

Черепаха чаплю вечором
Пригощала чаєм з печивом.

Чорно-білий чорногуз
У болото чорне вгруз.

Чванькувата тітка-чапля
Через річку чап-чалапа.
Куди, чапле чепурненька,
Чимчикуєш так швиденько?
— Кличе чайка гостювати —
Буде чаєм частувати.

Згадаймо казку

Жила собі на світі славна
дівчинка. І така вже була вона
мила, що всі її любили, хто на неї
тільки гляне. А найдужче любила її
бабуся - вже, бувало, й не знала,
що дитині дати. От якось
подарувала їй бабуся червону
оксамитову шапочку. Та шапочка
була так дівчинці до лиця, що
іншої вона й носити не хотіла.
Через те й прозвали дівчинку
Червона Шапочка. («Червона
Шапочка»)

Ш

Якось буква Е зухвало
Сіла верхи на лоша ,
Та не витримала – впала
І лежить як буква Ша .

Тітка Даша в дитсадку
Варить кашу в казанку.
Каже Саша: — Буде каша!
Кашоварить тітка Даша.

Загадки

Всі в снігу стоять дерева,
Білий килим на землі.
На прогулянку ми вдінем
Теплий головний убір. (Шапка)

Його пов'яжуть мені на шию,
І я уже не захворію.
Закутавшись у нім до носа,
Я не боюся вже морозу. (Шарф)

Знайди помилку

Бригадир послав по глину
Екскаватор і малину .

Скормовки

В шафі миші шаруділи
Шість шарфів шерстяних з'їли.

Шило шубку Шурі шило,
Шовком, шерстю шви обшило
Вийшла шубка прехороша
Нашій Шурі на порошу.

Згадаймо казку

Після того, як він посадив дівчину до себе на коня, стара показала йому дорогу з лісу, і король знову міг повернутися в свій королівський замок, де і відсвяткував весілля. До того часу король вже був один раз одружений, і від першої його дружини у нього було семеро дітей – шість синів і дочка, яку він любив понад усе на світі. Але так як він боявся, що мачуха з ними буде недостатньо добре звертатися або навіть заподіє їм яке-небудь зло, то він і звів їх у відокремлений замок, який стояв у самій гущавині лісу. («Шість лебедів»)

Ш

Буква Ша сказала Ща :

- Ти стрибаєш як лоша ,
- Я на тебе дуже схожа ,
- Та стрибати так не можу .
- А причина тут проста :
- Я – з хвостом , ти – без хвоста .

Загадка

Чистить курточку, штанці,
чобітки і сап'янці...
Дуже працююча тітка.
Здогадались, хто це? (Щітка)

Знайди помилку

Восени і взимку , навесні і влітку
Дуже поважають черевики **с**ітку .

Скормовки

Щиглі в кущах пищали,
Щоранку сповіщали:
«В кущах вітрище свище,
Гуляє морозище».

Щиро щиглик у ліщині
Щебетав собі щоднини:
— Щоб нам щедre літечко
Виростило житечко,
Щоб щасливий равлик
Міг щипати щавлик.

Згадаймо казку

На високій колоні стриміла над містом статуя Щасливого Принца. Він був зверху донизу покритий тонесенькими листочками щирого золота. Замість очей у Принца сяяли два сапфіри, а на руків'ї шпаги пломенів великий рубін. Усі були в захваті від Принца.
(«Щасливий принц»)

Хто абетку з вас вивчав,
Різні букви зустрічав .
Кожна з них — від А до Я
Промовля своє ім'я ...
Лиш одна із них німа —
В неї голосу нема.
Здогадався, певно, всяк,
Звуть цю букву м'який знак .

Загадки

Мене в лісі залишили,
Щоб стирчав я цілий вік.
Під березами удень
Виглядає старий... (*пень*)

Ви мене перелистали -
Як в музеї побували.
Космос на одній сторінці,
Ще одна - веселий гном,
На останній - хвіст жар-птиці.
А всі разом це ... (*альбом*)

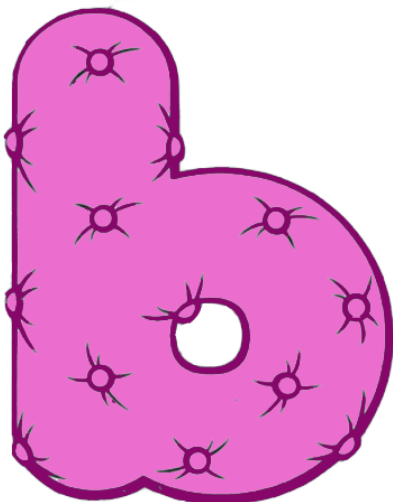
Знайди помилку

Кіно по вулиці іде ,
Його товариш мій веде .

Скороговорка

Дзень-дзелень, цінь-цвірінь,
День-деньок, тінь-плетінь.
Це знак м'якшення маленький
Робить все таким м'якеньким.
Він до «ер» подібний трішки,
Що дріма, задержи ніжку.

ь

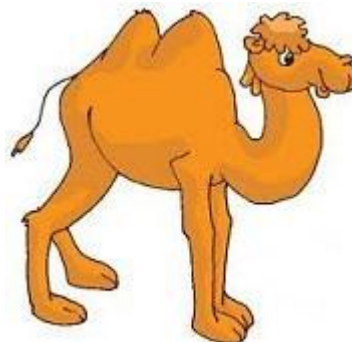
Ю

Як зробити букву Ю
Здогадавсь Іванко .
Букви І та О приб'ю
На коротку планку .

Загадки

Цей – замок відкрити може ,
Той – закрутить легко гайку ,
Зачарований – допоможе
Відгадати цю загадку . (ключ)

Народився у пустині ,
Де піски і дуже жарко ,
Має два горби на спині
І живе у зоопарку . (верблю́д)

Знайди помилку

Вночі цвітуть у небі квіти ...
- Салат ! Салат ! – гукали діти .

Скороговки

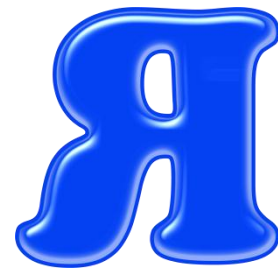
Юний Юрчик йшов з юрбою
Їсти юшку під вербою.
Юля юшку не любила,
Їсти юшку не хотіла.

Юрба веселих юнаків
Піймала вудкою в'юнів.
Взяли петрушку з рюкзаків —
Зварили юшку із в'юнів.
Сюркоче коник: — Юнаки,
І я скушту́ю залюбки.

Згадай казку

Жила одна жінка. Вже на старості років народився
в неї син. Та краще б і не було того сина:
народився у жінки син-змій. Мати все ж таки
любила свого сина-змія, ходила за ним,
годувала грудьми і виростила його великим і
здоровим. Одного разу заговорив змій людським
голосом:
— Іди, мати, до нашого царя, скажи йому:
«Мій син-змій просить у тебе в дружини єдину твою
красуню дочку».
(«Юнак-змій» Грузинська казка)

Яблунька, яблунька в нашім саду.
Ранком до яблуньки радо іду
Пахне-квітує вже яблунька біла.
Я ж тебе, яблунько, тут посадила.

Загадки

Завжди в роті, а не проковтнеш. (Язик)

Гострі зуби у кота
Відкусив він їй хвоста ,
А вона йому на те :
- Завтра хвіст мій відросте . (ящірка)

Знайди помилку

Росте **з**вір зелений під вікном моїм .
Поливаю щоденно , щоб ріс на радість усім .

Скороговки

Ясен місяць-місяченько
Йде із ярмарку хутенько.
Якнайшвидше шлях долає,
На п'ятак покупок має.
Купив яблук, ягід тато
Яснозорим всім малятам.

Якось Яків сіяв мак
Так-сяк, абияк.
Визрів ярий Яків мак,
Та щось коле, як їжак.

Згадаймо казку

Нема гірше од того чоловіка, що не вмів язика за зубами вдержати. А найбільше лихо з жінками. Тільки що почує, зараз уже й задзвонила по всьому селу: «Ой кумасю ріднесенька, що я чула! Та тільки глядіть, нікому не кажіть, бо це таке, що нікому й знати не можна, я це вам тільки...» І почала! А кума почула та другій кумі, а та — третій, а третя — п'ятій — десятій, і ото вже всі про те знають, чого не треба нікому знати. От були собі чоловік і жінка, Петро і Хвеська. («Язиката Хвеська»)

Кукурудза на городі
Дивувалась своїй вроді:
В дзеркало дивилася,
Дуже чепурилася.

Загадки

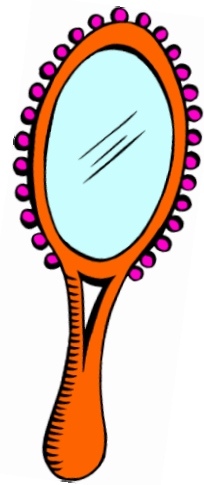
Хто завжди каже правду? (Дзеркало)

Хто зубів багато має, та нікого не кусає? (Кукурудза)

•В нього серце калатає,
вас до школи закликає. (Дзвоник)

Знайди помилку

Зажурився чорногузик-
Загубив в болоті **вузлик**.
Як тепер малому бути?
Як сорочку застібнути?

Скороговорка

Дзьобнув хлібця горобець, -
Дзьоб обтер об стовбурець.
Барабольки подзьобав, -
По бруківці пострибав.

Згадаймо казку

Настала довгоочікувана весна. З-під землі з'явилася зелена стрілочка. Вона швидко розділилася на два листочки. Листочки стали широкими. А між ними з'явився маленький, тоненький паросток. Він піднявся, нахилився до одного листочка й одного чудового ранку розцвів білими Дзвіночками. Це були Дзвіночки Конвалій.
Білі Дзвіночки Конвалій побачив маленький хлопчик. Його вразила краса квітів. Він не міг відірвати око од них. Хлопчик простягнув руку, щоб зірвати квіти, на що ті прошепотіли:
— Хлопчику, для чого ти хочеш нас зірвати?
(Хлопчик і дзвіночки конвалії)

День народження у джунглях
Відзначає Джонатан.
Одягнув нарядні джинси
Відбиває джаз у джбан.

Вдіну джемпер, джинси вдіну –
Джентельмен наполовину.
Ще вести себе навчуся,
Буде щаслива бабуся.

Загадки

Навесні старий садок
Вкрив барвистий килимок,
І над вишнями в гіллі
Загули, мов дзвін... (Джмелі)

Наче птиця, крила має,
Все літає і співає:
– Я медок вам ношу,
Не чіпай же, бо вкушу.
Так лякає нас мала,
А зовуть її... (Бджола)

Знайди помилку

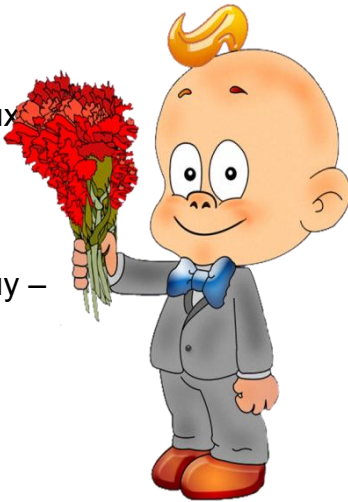
Прилетіла **білка**,
Затремтіла гілка.
Довго чулось поблизу:
-Дзу-дзу-дзу!
-Дзу-дзу-дзу!

Скоромовка

Джміль заскочив на поляну,
Став на лапки, все оглянув.
Джміль трясє квітки й гукає,
Джмеленят у гай скликає.

Згадаймо казку

В добрі старі часи — а вони й справді були добрими, хоча то були не мої часи, і не твої, та й нічий, — жила на світі дівчина. Звали її Розмарі. Була вона весела і роботяща. Та все б нічого, якби не зла мачуха. Отож Розмарі доводилося з ранку до ночі поратися по господарству, натомість, щоб приміряти нові наряди, їсти смачні тістечка й розважатися з подругами, як це роблять усі дівчата. То мачуха загадувала мити кам'яну підлогу, і Розмарі, повзаючи на колінах, терла її щіткою. То змушувала прати, і вона, засукавши рукави, цілий день стояла біля ночов. Та чим краще працювала дівчина, тим гірше ставилася до неї мачуха і все більше її ненавиділа. Якщо Розмарі вставала рано, мачуха бурчала, мовляв, їй не дають спокійно поспати. Коли ж готувала обід, мачуха казала,

що його не можна їсти.

Бідна Розмарі! Цілими днями вона трудилася, і все було не так, все було погано.

А одного дня мачуха надумала й зовсім позбутися її. Підкликала падчерку і каже:

— Візьми решето і ступай до джерела, що край світу. Набери у решето води, та дивись, принеси його повним ущертъ, а ні, то нарікай на себе!

(«Джерело край світу» англійська народна казка)